

Slika 5.12 Smjerovi kutnih brzina uz primjer 5.1

b) Kutno ubrzanje diska

$$\vec{\alpha} = \dot{\vec{\omega}} = \dot{\omega}_x \vec{i} + \dot{\omega}_y \vec{j} + \dot{\omega}_z \vec{k} = \dot{\psi} \vec{k} \times \vec{\omega} = \dot{\psi} \vec{k} \times (\dot{\omega}_y \vec{j} + \dot{\omega}_z \vec{k}),$$

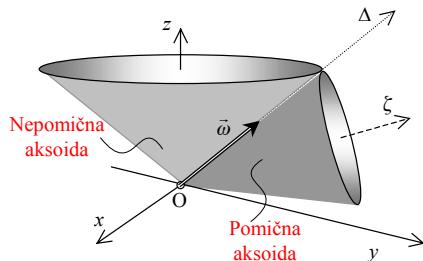
$$\vec{\alpha} = \dot{\psi} \vec{k} \times \dot{\omega}_y \vec{j} + \dot{\psi} \vec{k} \times \dot{\omega}_z \vec{k} = -\dot{\psi} \cdot \dot{\omega}_y \vec{i} + \vec{0} = -4\pi^2 \sqrt{3} \vec{i},$$

$$\alpha = \alpha_x = -68,38 \text{ rad/s}^2.$$

c) Nepomična i pomicna aksoida, slika 5.13.

Nepomična je aksoida uspravni kružni stožac s osi z i izvodnicom osi Δ . Pomicna je aksoida uspravni kružni stožac s osi ξ i izvodnicom osi Δ . Nagib osi Δ određen je kutom δ :

$$\tan \delta = \frac{\omega_z}{\omega_y} = \frac{2\pi\sqrt{3}}{4\pi} = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \delta = 40,89^\circ.$$

Slika 5.13 Pomicna i nepomična aksoida uz primjer 5.1

d) Brzina točke A diska

Iznos je vektora položaja točke A: $r = \sqrt{0,25^2 + 0,125^2} = 0,27951 \text{ m}$.

Brzina je točke A diska:

$$\vec{v}_A = \vec{\omega} \times \vec{r}, \text{ ovdje } \vec{r} \text{ leži u } y, z\text{-koordinatnom sustavu: } \vec{r} = r \cos(\gamma + \beta) \vec{j} + r \sin(\gamma + \beta) \vec{k},$$

$$\vec{v}_A = [\omega_y \vec{j} + \omega_z \vec{k}] \times [r \cos(\gamma + \beta) \vec{j} + r \sin(\gamma + \beta) \vec{k}] = \omega_y r \sin(\gamma + \beta) \vec{i} - \omega_z r \cos(\gamma + \beta) \vec{i}.$$

Nakon uvrštanja:

$$\vec{v}_A = (2\pi\sqrt{3} \cdot 0,27951 \cdot \sin 56,565^\circ - 4\pi \cdot 0,27951 \cdot \cos 56,565^\circ) \vec{i},$$

$$\vec{v}_A = (2,5385 - 1,9353) \vec{i} = 0,6032 \vec{i},$$

$$v_A = v_{Ax} = 0,6032 \text{ m/s}.$$

e) Ubrzanje točke A diska

$$\vec{a}_A = \vec{\alpha} \times \vec{r} + \vec{\omega} \times \vec{v}_A = -68,38 \vec{i} \times (0,15401 \vec{j} + 0,23325 \vec{k}) + (10,883 \vec{j} + 12,566 \vec{k}) \times 0,6032 \vec{i},$$

$$\vec{a}_A = -10,53 \vec{k} + 15,95 \vec{j} - 6,5651 \vec{k} + 7,5798 \vec{j} = 23,53 \vec{j} - 17,095 \vec{k},$$

$$a_A = \sqrt{a_{Ay}^2 + a_{Az}^2} = \sqrt{23,53^2 + 17,095^2} = 29,08 \text{ m/s}^2.$$